

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Аспірантура і докторантура

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ НАУКИ:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ»**

I Всеукраїнська науково-практична конференція

ПОЛТАВА 2023

УДК 33

Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених: *Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції*. м. Полтава, 26 - 27 квітня 2023 р. Полтава, 2023. 360 с.

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти та технологій.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: агрономії; ветеринарної медицини; галузевого машинобудування; економіки; менеджменту; публічного управління та адміністрування; технології виробництва та переробки продукції тваринництва.

Матеріали викладено в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори та їх наукові керівники. Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/news/kruglyy-stil-aktualni-pytannya-vyshchoyi-osvity-dosvid-problemy-innovaciyi>) у розділі «Аспірантура», «Події», а також у репозитарії ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua/home>).

© Автори, 2023

© Аспірантура і докторантура, 2023

© Полтавський державний аграрний університет, 2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету:

СІРЕНКО ОЛЕНА - к.е.н., доцент, завідувачка аспірантури і докторантури, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

ЛЕГА ОЛЬГА - к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГОРБ ОЛЕГ - к.с.-г.н., доцент, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, професор кафедри захисту рослин, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи Полтавського державного аграрного університету

ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА ТЕТЯНА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

ГАНГУР ВОЛОДИМИР - д.с.-г.н., ст.н.с., завідувач кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету

ГІРЖЕВА ОЛЬГА - д.е.н, доцент, професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету

ДУДНИК ВОЛОДИМИР - к.т.н, доцент, доцент кафедри механічної та електричної інженерії Полтавського державного аграрного університету

ЄВСТАФ'ЄВА ВАЛЕНТИНА - д. вет. н., професор, професор кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету

ЗОРЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ЗОСЬ-КІОР МИКОЛА - д.е.н, професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

КОЛОСОВ АНДРІЙ - д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

КРАЙНИК ЛЮБОМИР - д.т.н., професор, професор кафедри автомобілів і тракторів Львівського національного університету природокористування

ЛОЗИНСЬКА ТАМАРА - д. держ. упр., професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету

МУРАВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР - д.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ПОДЗІГУН СВІТЛАНА - к.е.н, доцент, завідувач кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ПРИЙДАК ТЕТЯНА - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ЦВІЛИЙ СЕРГІЙ - к.е.н., доцент, доцент кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу Національного університету «Запорізька політехніка»

ШОСТЯ АНАТОЛІЙ - д.с.-г.н., ст.н.с., професор кафедри технології виробництва продукції тваринництва Полтавського державного аграрного університету

ЗМІСТ

1. АГРОНОМІЯ

ДАНІЛЕНКО Є.В.

Науковий керівник – **МІЩЕНКО О.В.**

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ДОБРІВ ПІД КУКУРУДЗУ..... 8

ДОРОНІН С.М.

Науковий керівник – **БАРАБОЛЯ О.В.**

УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД АГРОТЕХНІЧНИХ ФАКТОРІВ..... 11

КИРЛИЦЯ А.О., РУДЕНКО В. В.

Науковий керівник – **ГАНГУР В. В.**

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ПОСІВІВ КУКУРУДЗИ ГУМІНОВИМИ СТИМУЛЯТОРАМИ..... 14

КОСТЕНКО М. П.

Науковий керівник – **ШЕВНІКОВ М. Я.**

МАСА ТА ОБЛИСТНЕННІСТЬ РОСЛИН ПРОСА ПІСЛЯ ЗБИРАННЯ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКА ТА СПОСОБУ СІВБИ В ПОЖНИВНИЙ ТА ПІСЛЯУКІСНИЙ ПЕРІОД..... 16

ЛИСАК В.М.

Науковий керівник – **ФІЛОНЕНКО С.В.**

АНАЛІЗ ПРОДУКТИВНОСТІ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ ЗА ПОЗАКОРЕНЕВОГО ВНЕСЕННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ 18

РАЙДА В.В.

Науковий керівник – **ФІЛОНЕНКО С.В.**

ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ МІКРОДОБРІВ НА ПОСІВАХ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ..... 21

СЕМЕНКО М.

Науковий керівник – **ІЛЬЧЕНКО А. М.,**

ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРОФІЛЬНИХ НАУКОВИХ І НАУКОВИХ-ДОСЛІДНИХ ЛАБОРАТОРІЙ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ КАФЕДРИ..... 24

ФІЛОНЕНКО В.С.

Науковий керівник – **ГАНГУР В.В.**

ПРОДУКТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ ЗА РІЗНИХ СПОСОБІВ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ В СІВОЗМІНІ..... 26

ШЕВЧЕНКО В.В.

Науковий керівник – **ФІЛОНЕНКО С.В.**

ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ВНЕСЕННЯ
МІКРОЕЛЕМЕНТІВ НА СОНЯШНИКУ..... 29

2. ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

ГОДИНА В. П.

Науковий керівник – **МИХАЙЛЮТЕНКО С. М.**

МОНІТОРИНГ ПАРАЗИТОЗІВ КУРЕЙ У ГОСПОДАРСТВАХ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ..... 33

ДОЛГІН О. С.

Науковий керівник – **ЄВСТАФ'ЄВА В. О.**

ТРИХУРОЗ СОБАК У СКЛАДІ МІКСТІНВАЗІЙ ТРАВНОГО ТРАКТУ..... 36

ДОЛГІН О. С.

Науковий керівник – **ІЛЬЧЕНКО А. М.**

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ ТА
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УМОВАХ ЛАБОРАТОРІЇ
ПАРАЗИТОЛОГІЇ..... 38

КІТІЧЕНКО А. С.

Науковий керівник – **МЕЛЬНИЧУК В. В.**

МОНІТОРИНГ ГЕЛЬМІНТОЗІВ СОБАК НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ..... 41

КОВАЛЕНКО С. О.

Науковий керівник – **МЕЛЬНИЧУК В. В.**

КЛІНІЧНИЙ ПЕРЕБІГ ХОРІОПТОЗУ ЗА СЕРЕДНЬОГО РІВНЯ
ІНВАЗОВАНОСТІ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ..... 44

КОПИТЬКО С. П.

Науковий керівник – **МИХАЙЛЮТЕНКО С. М.**

МОНІТОРИНГ ПАРАЗИТОЗІВ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ У
ГОСПОДАРСТВАХ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ..... 47

ПОГОРЕЛОВА Г. М.

Науковий керівник – **МИХАЙЛЮТЕНКО С. М.**

ГЕМАТОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ЗА ТОКСОКАРОЗУ СОБАК..... 50

СУВОРОВ Р. С.

Науковий керівник – **МЕЛЬНИЧУК В. В.**

МОНІТОРИНГ ПРОТОЗООЗІВ СОБАК НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ..... 53

ЛИСАК В.М., аспірант

Науковий керівник – ФІЛОНЕНКО С.В., к.с.-г.н., доцент,

доцент кафедри рослинництва,

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

АНАЛІЗ ПРОДУКТИВНОСТІ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ ЗА ПОЗАКОРЕНЕВОГО ВНЕСЕННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ

Актуальність. До недавнього часу вирощування буряків цукрових було пріоритетним напрямком діяльності більшості сільгоспідприємств України [5]. Адже рівень розвитку буряківництва значною мірою визначав стан економіки аграрно-продовольчого комплексу та активність формування вітчизняного ринку цукру [1, 6]. Сьогодні ж вітчизняна бурякоцукрова галузь перебуває в надзвичайно складній ситуації. Площі під буряками цукровими за останні півтора десятиріччя значно скоротились, причому цей процес, на жаль, продовжується і надалі [7, 9]. Цьому можна знайти багато пояснень і причин, як об'єктивних, так і суб'єктивних. Постає досить серйозне питання: чи можна сьогодні зупинити катастрофічне скорочення обсягів виробництва коренеплодів і посівних площ, зайнятих цією важливою технічною культурою? Відповідь є достатньо простою: так, можна, застосувавши всі можливі інноваційні аспекти і розробки сучасної науки й техніки. І одним із прогресивних елементів технології вирощування будь-якої сільськогосподарської культури, в тому числі й буряків цукрових, є застосування різних регуляторів росту рослин [3, 8].

Сьогодні численні фірми-реалізатори різних хімічних препаратів пропонують бурякосіючим господарствам величезну кількість різноманітних регуляторів росту [2, 4]. Але, на жаль, достовірної інформації щодо реакції сучасних гібридів буряків цукрових на застосування цих препаратів за позакореневого внесення, а також впливу відповідних препаратів на технологічні якості цукросировини у виробничих умовах, замало, або ж вона взагалі відсутня. В зв'язку з цим важливим є вивчення особливостей формування продуктивності буряків цукрових та технологічних якостей їх коренеплодів за позакореневого внесення сучасних регуляторів росту, якими є Текамін Макс, Вертекс та Домінант. Це питання є досить актуальним і важливим для сільськогосподарських підприємств відповідної спеціалізації. Відповідні дослідження ми проводили на полях одного із бурякосіючих підприємств Полтавського району упродовж 2022 року.

Результати досліджень. В результаті проведених нами досліджень було встановлено, що позакореневе внесення регуляторів росту рослин Текамін Макс, Вертекс і Домінант певною мірою вплинуло на показник густоти рослин буряків цукрових. Після застосування досліджуваних препаратів рослини культури стали більш стресостійкішими, краще протистояли несприятливим факторам зовнішнього середовища. В результаті цього, облік кількості рослин буряків цукрових, який проводили перед збиранням врожаю, показав, що

найбільше буряків виявилось, в середньому, на варіанті, де застосовували регулятор росту Текамін Макс. Саме на його ділянках в цей час на кожному погонному метрі нараховували 4,5 рослин, що відповідає густоті 100 тис/га. Позакореневе внесення Вертекса сприяло формуванню густоти рослин буряків цукрових, в середньому, на рівні 93,3 тис/га, що відповідає 4,2 шт./м пог. На ділянках варіанту із Домінантом густота рослин виявилася найнижчою серед досліджуваних регуляторів росту і склала 91,1 тис./га, тобто 4,1 шт./м пог. Контрольний варіант, на якому не вносили регуляторів росту, мав густоту рослин буряків перед збиранням врожаю на рівні 80 тис./га (3,6 рослини культури на 1 м рядка).

Позакореневе внесення досліджуваних регуляторів росту, як довели наші дослідження, позитивно вплинуло також на збереження рослин культури упродовж всього періоду вегетації. Так, наприклад, за вегетаційний період на ділянках досліджуваних варіантів частка зменшення кількості рослин буряків виявилася у 1,5-2,2 рази нижчою, ніж на контролі.

Облік урожайності буряків цукрових, який проводили за допомогою метода подільночного зважування коренеплодів, показав, що позакореневе внесення регуляторів росту є доцільним і ефективним агрозаходом. Адже на ділянках досліджуваних варіантів отримали доказово вищу врожайність коренеплодів, ніж на контролі. Найкраще у цьому відношенні показав себе варіант із регулятором росту Текамін Макс, на ділянках якого урожайність коренеплодів склала 59,6 т/га, що на 12,2 т/га перевищило контроль. На ділянках варіанту 3, де вносили Вертекс, отримали врожайність коренеплодів 53,1 т/га. Варіант із позакореневим внесенням Домінанта сформував середню врожайність коренеплодів на рівні 50,8 т/га.

Цукристість коренеплодів виявилась найбільшою у рослин буряків на варіанті 2, де вносили регулятор росту Текамін Макс дозою 1 л/га, - 16,7%. Варіант із Вертексом, який вносили дозою 0,5 л/га, мав коренеплоди із дещо меншим вмістом у них цукру – 16,4%. На контролі цукристість коренеплодів виявилась найнижчою і становила 16,0%.

Збір цукру, що вважається головним показником бурякоцукрового виробництва і за яким оцінюють ефективність застосування того чи іншого агрозаходу, виявився найбільшим на варіанті, де застосовували Текамін Макс, і становив, в середньому, 9,95 т/га. На варіанті 4, де вносили позакоренево Домінант дозою 40 мл/га, отримали збір цукру на рівні 8,18 т/га. На контролі збір цукру виявився найменшим і становив 7,58 т/га.

Висновок. Позакореневе внесення регуляторів росту Текамін Макс, Вертекс і Домінант на посівах буряків цукрових у бурякосіючих господарствах зони нестійкого зволоження є доцільним і економічно вигідним агрозаходом. Кращим за час досліджень виявився регулятор росту Текамін Макс, який вносили позакоренево у фазі початку змикання листів у міжряддях дозою 1 л/га.

Список використаних джерел:

1. Борисюк П. Г., Бондар В. С. Проблеми та пріоритети бурякоцукрової галузі. *Цукор України*. 2017. №6. С.2-5.
2. Брошак І.С. Вплив регулятора росту і мікродобрих на врожайність цукрових буряків при позакореновому живленні. *Цукрові буряки*. 2009. №6. С.8-10.
3. Гангур В. В., Єремко Л. С., Кочерга А. А. Ефективність біостимуляторів за умови передпосівної обробки насіння соняшнику. *Вісник ПДАА*. 2020. № 2. С. 36–42.
4. Меркушина А., Красноштан А. За регуляторами росту майбутнє. *Земля і люди України*. 1996. №3. С.15-17.
5. Павленко В. А. Цукрові буряки сьогодні й завтра. *Пропозиція*. 2016. №6. С. 50-52.
6. Рамівін М. В. Регулятори росту рослин – агротехнології ХХІ сторіччя. *Пропозиція*. 2012. №1. С. 69.
7. Філоненко С. В., Тищенко М. В., Райда В. В. Ефективність позакоренового внесення регуляторів росту на посівах буряків цукрових. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2022. № 2. С. 66-74.
8. Філоненко С.В. Продуктивність і технологічні якості коренеплодів буряка цукрового залежно від позакоренового внесення регулятора росту Марс-1. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2013. №4. С.14-19.
9. Черемха Б. М. Особливості застосування регуляторів росту рослин та їх ефективність. *Пропозиція*. 2001. №2. С. 62-63.

